

CHLOE BENJAMIN
IMORTALIȘTII

Traducere din engleză de
Miruna Voiculescu

Capitolul 1

Când moare Saul, Simon e la ora de fizică – desenează cercuri concentrice, care ar trebui să reprezinte inelele învelișului unui electron, dar care pentru Simon nu reprezintă nimic. Înclinația spre reverie și dislexia îl împiedică să aibă rezultate bune la școală, iar scopul învelișului electronului (orbita electronilor din jurul nucleului unui atom) îi scapă cu totul. Exact în acest moment, tatăl său, aflat în drum spre serviciu după pauza de prânz, se îndoiește de mijloc pe trecerea de pietoni de pe strada Broome. Un taxi claxonă și se oprește, Saul se prăbușește în genunchi și sângele îi se scurge din inimă. Pentru Simon, moartea tatălui e la fel de neîntesă ca transferul de electroni de la un atom la altul: în ambele cazuri, ceva care există acum în secunda doi nu mai există.

Varya vine de la Vassar, unde e studentă, iar Daniel de la SUNY Binghamton. Niciunul nu pricepe. Da, Saul era stresat, dar greul trecuse – criza fiscală, jafurile din timpul perioadei de curent din 1977. Sindicalele salvaseră orașul de la faliment, iar New Yorkul părea să aibă un viitor luminos. La spital, Varya întrebă cum au fost ultimele clipe ale tatălui ei. A suferit? Asistenta îi spune că doar pentru scurt timp. A vorbit? Nu, din câte se știe. Asta nu-i miră pe soția și pe copiii lui, care sunt obișnuiți cu momentele sale lungi de tăcere – cu toate acestea, Simon se simte frustrat, privat de o ultimă amintire cu tatăl său, care și în momentul morții, și în viață, se dovedise mut ca mormântul.

Din cauză că a doua zi e Șabatul, înmormântarea are loc duminică. Se întâlnesc la Congregația Tifereth Israel, sinagoga conservatoare al cărui membru și protector fusese Saul. La ușă, rabinul Chaim le dă fiecărui o foarfecă pentru *kriah*.

— Nu, refuz să-o fac, spune Gertie, care trebuie ghidată de-a lungul fiecărei etape a înmormântării ca prin procedurile valabile ale unei țări pe care nu și-a dorit niciodată să-o viziteze.

E îmbrăcată cu o rochie mulată pe care i-a făcut-o Saul în 1962: este din bumbac rezistent, strânsă pe talie, închisă în față cu nasturi și are o curea detașabilă.

— Nu mă puteți obliga, adaugă ea, privind când la rabinul Chaim, când la copiii ei, care își tăiaseră supuși hainele deasupra inimii.

Deși rabinul Chaim îi spune că nu el este cel care o obligă, ci Dumnezeu, se pare că nici Dumnezeu nu reușește. Până la urmă, rabinul îi dă o bucată de panglică neagră pe care Gertie o taie, după care se aşază la locul ei, rănită, dar victorioasă.

Lui Simon nu i-a plăcut niciodată la sinagogă. Când era copil i se părea că era bântuită, cu piatra ei aspră și întunecată și cu interiorul plin de igrasie. Și mai greu de suportat erau slujbele: nesfârșita cucernicie tăcută, pledoariile fervente pentru reconstruirea Sionului. Acum, Simon stă în fața sicriului închis, simte cum intră aerul prin tăietura din cămașă și își dă seama că nu-și va mai revedea tatăl niciodată. Își imaginează privirea și purtarea lui distanță, zâmbetul aproape feminin. Rabinul Chaim spune despre Saul că a fost mărinimos, un om de caracter, puternic, dar pentru Simon a fost un bărbat cuviincios și timid, care evita conflictul și necazurile; un bărbat care părea atât de lipsit de pasiune, încât era de mare mirare că se căsătorise cu Gertie – cu ambicia și cu dispozițiile ei oscilante, nimeni n-ar fi putut să o considere pe mama lui Simon o alegere pragmatică.

După slujbă, familia urmează sicriul, care este purtat pe brațe până la cimitirul Mount Hebron, unde sunt înmormâ-

nați și părinții lui Saul. Fiicele plâng – Varya, în surdină, Klara, la fel de tare ca mama ei –, iar Daniel pare să se stăpânească pur și simplu dintr-un amestec de obligație și soc. Simon își dă seama că nu reușește să plângă nici măcar când sicriul e coborât în pământ. Simte doar pierdere, dar nu a tatălui pe care l-a cunoscut, ci a omului care ar fi putut Saul să fie. La cină, stau la capete opuse ale mesei, pierduți în propriile gânduri. Simt șocul când ridică privirile și li se întâlnească ochii – un accident care le-a unit viețile separate – și atunci unul dintre ei își mută privirea.

Acum nu mai există nicio uniune. Distant cum fusese, Saul îi permisese fiecărui membru al familiei Gold să-și asume propriul rol: el era cel care aducea pâinea în casă, Gertie era generalul, Varya, fiica cea mare și ascultătoare, Simon, fiul cel mic și degrevat de obligații. Dacă trupul tatălui lor – care avea colesterolul mai mic decât al lui Gertie și inima cea mai statornică – pur și simplu se oprișe, ce altceva ar mai fi putut deraia lucrurile de la cursul firesc? Ce alt principiu ar mai fi putut să fie contrazis? Varya se ascunde în patul ei de sus. Daniel are 20 de ani – încă nu e pe deplin bărbat, dar întâmpină invitații, pune mâncare pe mese și conduce rugăciunile în ebraică. Klara, a cărei parte de dormitor e cea mai dezordonată, face curat în bucătărie până o dor bicepsii. Iar Simon are grija de Gertie.

Nu sunt rolurile lor obișnuite, căci Gertie l-a cocolosit dintotdeauna pe Simon mai mult decât pe ceilalți. Și-a dorit cândva să fie intelectuală; stătea întinsă pe iarbă, lângă fântâna din parcul Washington Square, și citea Kafka, Nietzsche și Proust. Dar la 19 ani l-a cunoscut pe Saul, care începuse să lucreze la croitoria tatălui ei imediat după terminarea liceului, și, înainte să împlinească 20 de ani, a rămas însărcinată. La scurt timp, Gertie s-a retras de la Universitatea din New York, unde avea bursă, și s-a mutat într-un apartament aflat

la câteva străzi de „Gold – Croitorie și confecții pentru dame”, pe care Saul urma să-l moștenească atunci când părinții lui aveau să se retragă în cartierul Kew Gardens Hills.

Imediat după nașterea Varyei – mult mai devreme decât i s-ar fi părut normal lui Saul și spre stânjeneala lui –, Gertie s-a angajat recepționistă la o firmă de avocatură. Seara continua să fie căpitanul lor extraordinar. Dar dimineața, înainte să-i lase pe copii la doamna Almendinger, se îmbrăca în rochie și își dădea cu un fard dintr-o cutiuță rotundă, după care ieșea din clădire cu aceeași lejeritate de care fusese mereu capabilă. Însă după ce s-a născut Simon, Gertie a vrut să stea acasă nouă luni în loc de cinci, acestea transformându-se ulterior în opt-sprezece. Îl purta cu ea peste tot. Când plângea, nu-l trata cu frustrare agresivă, ci îl drăgălea și-i cânta, ca și cum ar fi fost nostalgică după o experiență care-i displăcuse dintotdeauna pentru că știa că nu avea să se mai repete. La scurt timp după nașterea lui Simon, s-a dus la medic când Saul era la serviciu și s-a întors de acolo cu un flacon de sticlă pe care scria *Enovid* și pe care-l ținea în fundul sertarului cu lenjerie intimă.

— Si-mon! îl strigă acum cu o voce prelungă și modulată, asemenea unei alarme de ceață. Dă-mi aia, îi spune întinsă în pat și arătând spre o pernă care e puțin mai departe de picioarele ei.

Sau, pe un ton jos, prevestitor de rele:

— Am făcut o rană, stau întinsă în pat de prea mult timp.

Deși simte o repulsie interioară, Simon se uită la călcâiul ei gros.

— Nu e o rană, mamă, îi răspunde. E o bășică.

Dar ea îl va fi rugat deja să facă altceva pentru ea, să-i aducă kadișul sau pește ori ciocolată de pe platoul pentru Șiva trimis de rabinul Chaim.

Simon ar putea crede că lui Gertie îi place să-i comande dacă n-ar auzi-o plângând noaptea – înfundat, ca să n-o audă

copiii, deși Simon o aude – sau dacă n-ar găsit-o încoivrigată pe patul pe care l-a împărtit 20 de ani cu Saul, semănând cu adolescenta care era când o cunoscuse acesta. Respectă Șiva cu un devotament de care Simon nu o credea capabilă, căci Gertie crezuse dintotdeauna mai mult în superstiții decât în orice Dumnezeu. Scuipe de trei ori când trece un cortegiu funerar pe lângă ea, aruncă sare dacă se răstoarnă solnița și nu a trecut niciodată pe lângă cimitir cât a fost însărcinată, ceea ce pentru familie a însemnat schimbarea constantă a traseelor între 1956 și 1962. În fiecare vineri îndură Sabatul cu stoicism, ca și cum ar fi un musafir de care abia așteaptă să scape. Dar săptămâna asta nu se machiază. Evită bijuteriile și pantofii de piele. Ca un soi de penitență pentru că nu a în-deplinit ritualul *kriah*, poartă rochia neagră zi și noapte, ignorând crusta de sos de friftură de pe una dintre coapse. Pentru că familia Gold nu deține taburete de lemn, stă pe podea când recită kadișul, ba chiar încearcă să citească din carteia lui Iov, mijind ochii în timp ce ține *Tanahul* aproape de față. Când îl lasă jos are o privire sălbatică și pare pierdută, ca un copil care își caută părinții; și-atunci se aude „Si-mon!” pentru ceva concret: fructe sau chec, un geam deschis ca să intre aer sau închis din cauza currentului, o pătură, o compresă, o lumânare.

Când se adună suficienți oaspeți pentru minyan, Simon o ajută să se schimbe într-o rochie curată și în papuci de casă, după care Gertie părăsește dormitorul pentru rugăciune. I se alătură vechii angajați ai lui Saul: contabilele, cusătoarele, modelierele, vânzătorii și mai Tânărul asociat al lui Saul, Arthur Milavetz, un bărbat deșirat, cu nasul coroiat, în vîrstă de 32 de ani.

În copilărie, lui Simon îi plăcea nespus să viziteze magazinul tatălui său. Contabilele îi dădeau agrafe de hârtie cu care să se joace sau bucăți de material rămase de la croit, iar Simon era mândru să fie fiul lui Saul – din felul respectuos

în care îl tratau angajații și după biroul cu ferestre mari, se vedea limpede că tatăl lui era important. Îl legăna pe Simon pe un genunchi în timp ce explica felul în care se croiau tiparele și cum se coseau mostrele. Mai târziu, Simon l-a însoțit la magazinele de materiale textile, unde Saul alegea mătăsurile și tweedurile care urmău să se poarte în sezonul următor, și la Saks Fifth Avenue, de unde cumpăra cele mai recente modele pentru a face imitații la el în atelier. După ce se termina treaba, Simon avea voie să stea în timp ce bărbații jucău Hearts sau fumau trabucuri în biroul lui Saul, dezbatând teme precum greva profesorilor și cea din sănătate, Canalul Suez și Războiul de Iom Kipur.

În tot acest timp, ceva mult mai important și mai imediat plana deasupra lui Simon, ceva ce băiatul era forțat să vadă în toată forță sa teribilă: propriul viitor. Daniel își făcuse dintotdeauna planuri să devină medic, ceea ce însemna că rămânea un singur fiu - Simon cel nerăbdător, care nu se simțea niciodată bine în propria piele, darăminte într-un costum la două rânduri de nasturi. Când a devenit adolescent, hainele pentru femei îl plăcuseau deja, iar țesăturile de lână îi provocau mâncărimi. Îi displacea atenția superficială a lui Saul, despre care bănuia că nu avea să țină după ce abandona afacerea familiei, nu că asta ar fi fost cu adevărat o opțiune. Îl irita la culme Arthur, care stătea tot timpul în coasta tatălui său și care îl trata pe Simon ca pe un cățeluș obedient. Mai presus de orice, lucrul pe care îl simțea și care era mult mai derulant era faptul că atelierul fusese adevărata casă a lui Saul și că angajații lui îl cunoscuseră mai bine decât îl cunoscuseră vreodată propriii copii.

Astăzi, Arthur aduce trei platouri cu gustări reci și o tavă cu pește afumat. Își apleacă gâtul lung, ca de lebădă, și o sărută pe Gertie pe obraz.

— Ce ne facem noi, Arthur? îl întrebă ea, cu gura lipită de haina lui.

— E groaznic, spune el. E oribil.

Pe umerii și pe lentilele ochelarilor lui cu rame groase se profilează mici picături ca de ploaie de primăvară, dar are privirea pătrunzătoare.

— Slavă Domnului că te am pe tine. și pe Simon, spune Gertie.

Tîn ultima noapte de Șiv'a, în timp ce Gertie doarme, copiii ei se retrag în pod. Sunt epuizați, sleiți, au ochii încetosăți, cearcăne adânci și stomacul strâns. Încă nu și-au revenit după soc; Simon nu crede că-și vor reveni vreodată. Daniel și Varya stau pe o canapea de catifea portocalie, din care iese umplutura prin brațe. Klara se aşază pe taburetul îmbrăcat în petice, care i-a apartinut de acum răposatei doamne Blumenstein. Toarnă bourbon în patru cesti de ceai ciobite. Simon stă pe jos, cu picioarele încrucișate și aplecat în față și amestecă în licoarea chihlimbarie cu degetul.

— Deci care-i planul? întreabă cu ochii țintă la Daniel și Varya. O ștergeți mâine?

Daniel dă din cap. și el, și Varya pleacă înapoi la facultate cu trenul de dimineață. și-au luat deja la revedere de la Gertie și i-au promis să se întoarcă peste o lună, după ce termină sesiunea.

— Nu mai pot să lipsesc dacă vreau să trec anul. Unii dintre noi își fac griji pentru chestiile asta, spune Daniel, împingând-o ușor pe Klara cu piciorul.

Klara urmează să termine liceul în două săptămâni, dar deja și-a anunțat familia că nu va absolvii alături de colegii ei. („Toți pinguinii ăia, care mărșaluiesc la unison! Nu-i pentru mine.”) Varya studiază biologia, iar Daniel speră să se facă medic militar, însă Klara nu vrea să meargă la facultate. Vrea să se facă iluzionistă.

și-a petrecut ultimii nouă ani sub îndrumarea lui Ilya Hlavacek, un prestidigitator și fost actor de vodevil aflat acum

în etate, care este și patronul magazinului Ilya's Magic & Co unde lucrează Klara. Prima dată când a aflat de magazin avea 9 ani și atunci a cumpărat de la Ilya *Cartea divinației*; acum, acesta i-a devenit un fel de tată, cu nimic mai prejos decât Saul. Un imigrant ceh care a ajuns la maturitate între cele două războaie mondiale, Ilya – în vîrstă de 79 de ani, cocoșat și chinuit de artrită, cu un smoc de păr alb care-l face să semene cu un trol – spune povestii uimitoare despre perioada în care a fost pe scenă: un an în care a făcut turul celor mai sordide muzei de curiozități din Midwest, cu masa pentru cărți de joc la doar câțiva metri de capete de om conservate în borcane; cortul circului Pennsylvania, în care a reușit să facă să dispară un măgar sicilian cafeniu pe nume Antonio, sub privirile a o mie de spectatori care au izbucnit în aplauze.

Însă a trecut mai bine de un secol de când frații Davenport au invocat spiritele în saloanele celor bogăți și de când John Nevil Maskelyne a făcut o femeie să leviteze la Teatrul Egiptean din Londra. În ziua de azi, cei mai norocoși iluzioniști americani se ocupă de efecte speciale sau monteză spectacole complexe în Las Vegas. Aproape toți sunt bărbați. Când Klara a fost la Marinka's, cel mai vechi magazin de magie din țară, Tânărul de la casă a privit-o disprețitor, după care a trimis-o la raftul de Vrajitorie. („Jigodie”, a murmurat Klara, care la final a cumpărat *Demonologie: invocații pe bază de sânge* doar ca să-l vadă cum se albește la față.)

În plus, Klara e mai puțin atrasă de iluzioniștii care evoluează pe scenă – de lumina reflectoarelor și de hainele de gală, de levitațiile „aranjate” cu sărmă – decât de cei care prestează în locuri mai modeste, unde iluzia trece din mâna în mâna, ca o bancnotă mototolită de un dolar. Duminicile merge să-l vadă pe iluzionistul Jeff Sheridan, la locul lui consacrat de lângă statuia lui Walter Scott din Central Park. Oare ea și-ar putea câștiga existența la fel? New Yorkul se schimbă. În car-

tierul lor, hippoții au fost înlocuiți de puști duri, iar drogurile obișnuite, de unele mai grele. Găștile de portoricani fac senzație pe Twelfth Avenue și Avenue A. Odată au oprit-o mai mulți bărbați care probabil i-ar fi făcut ceva rău dacă nu ar fi trecut din întâmplare pe acolo Daniel, exact atunci.

Varya scrumează într-o ceașcă goală.

— Nu-mi vine să cred că tot vrei să pleci. Când mama e în starea asta.

— Asta a fost planul dintotdeauna, Varya. Mereu am spus că voi pleca.

— Ei bine, planurile se mai și schimbă. Uneori trebuie să se schimbe.

Klara ridică dintr-o sprânceană.

— Păi, de ce nu ţi le schimbi și tu pe-ale tale?

— Nu pot. Am examene.

Mâinile Varyei sunt rigide, spatele, drept. Dintotdeauna a fost intransigentă, pretioasă, o persoană care alege calea de mijloc, ca și cum ar merge pe o bârnă. Când a împlinit 14 ani, a reușit să stingă numai unsprezece lumânări, iar Simon, care avea doar 8 ani, a așteptat nerăbdător să sufle în cele rămase. Varya a țipat la el și a plâns cu atâta furie că până și Gertie și Saul au fost contrariați. Nu are nimic din frumusețea Klarei, nu o interesează nici hainele, nici fardurile. Singura ei vanitate este părul. Este lung până la mijloc și nu a fost niciodată vopsit sau decolorat, nu pentru culoarea lui naturală – săten deschis, prăfos, ca pământul vara – care nu are nimic ieșit din comun, ci pentru că Varyei îi place să-l păstreze așa cum a fost dintotdeauna. Klara își vopsește părul roșu-aprins, artificial. De câte ori își face rădăcinile, chiuveta pare plină de sânge zile la rând.

— Examene, spune Klara, făcând un gest cu mâna, ca și cum examenele ar fi fost un hobby pe care Varya ar fi trebuit să-l depășească până acum.

— Și unde ai de gând să te duci? o întreabă Daniel.

— Încă nu m-am hotărât.

O spune pe un ton detașat, dar se vede că e încordată.

— Doamne ferește, zice Varya, dându-și capul pe spate.

Nici măcar nu ți-ai făcut un plan?

— Aștept, răspunde Klara. Să mi se arate singur.

Simon se uită la sora lui. Știe că e îngrozită de propriul vizitor. Și mai știe și că se pricepe foarte bine să ascundă acest lucru.

— Și după ce ți se arată locul astăzi în care vei merge, cum vei ajunge acolo? continuă Daniel. Aștepți să ți se arate și asta? N-ai bani de mașină. N-ai bani de un bilet de avion.

— A apărut o chestie nouă, Danny. Se cheamă autostop.

Klara e singura care i se adresează lui Daniel cu poreclă din copilărie, conștientă că îl face să-și amintească de vremea în care făcea pipi în pat și în care avea dinții de iepure și mai ales de o călătorie în familie la Lavalette, New Jersey, în timpul căreia n-a mai putut să se țină și s-a căcat pe el în raiat, distrugând prima zi de vacanță a familiei Gold și bancheta din spate a Chevroletului închiriat.

— Toți puștii destupați la minte o fac.

— Klara, te rog.

Varya își îndreaptă capul brusc.

— Promite-mi că nu o să faci autostopul. Că nu o să traversezi țara. O să fii omorâtă.

— Ba n-o să fiu omorâtă.

Klara trage din țigară și suflă fumul în stânga, cât mai departe de Varya.

— Dar dacă ții morțiș, o să merg cu autocarul.

— O să fii pe drum zile întregi, spune Daniel.

— E mai ieftin decât trenul. Plus că, tu chiar crezi că mama are nevoie de mine? E mai bucuroasă când nu sunt prin preajmă.

Vestea că Klara nu avea să dea la facultate a declansat meciuri lungi, cu tipete între ea și Gertie, urmate de o tăcere dușmanoasă.

— Și oricum, nu rămâne singură. Sy va fi aici.

Se întinde spre Simon și îi strâng genunchiul cu mâna.

— Tie-ți convine, Simon? îl întreabă Daniel.

Nu-i convine. Deja vede cum va fi după ce pleacă toți – doar el și Gertie, prizonieri ai unui doliu nesfârșit – „Si-mon!” –, ceea ce îl deopotrivă absent și peste tot. Nopti în care se va fură ca să alerge, din nevoia de a fi oriunde numai acasă nu. Apoi, afacerea – firește, afacerea – care acum îi aparține de drept. Dar la fel de rău e și că o va pierde pe Klara, aliată lui. De dragul ei, doar ridică din umeri.

— Nope, Klara trebuie să facă ce-și dorește. O singură viață avem, nu?

— Din câte știm.

Klara își stinge țigara.

— Voi vă gândiți vreodată la chestia asta?

Daniel ridică sceptic din sprâncene.

— La viață de după?

— Nu, îi răspunde Klara. La cât de lungă va fi viața voastră. Acum, că s-a deschis cutia Pandorei, în pod se lasă tăcerea.

— Nu-mi aminti de hoașca aia, spune Daniel.

Klara tresare că și cum ar fi insultat-o pe ea. N-au mai vorbit despre femeia de pe strada Hester de ani întregi. Însă în noaptea asta este beată. Simon observă asta în modul în care îi lucesc ochii și în care se împiedică în șuri.

— Sunteți toți niște lași, spune ea. Nici măcar nu sunteți în stare să recunoașteți.

— Ce să recunoaștem? întreabă Daniel.

— Ce v-a spus.

Klara îndreaptă spre el un deget acuzator; oja roșie de pe unghie este sărită.